

M. Mª Pauella

M. Pau

Diferents aspectes que penso que cal tenir presents per a la
REUNIO DEL PATRONAT DE LA "FUNDACIO HOSPITAL SANT PERE CLAVER"

22.3.86

Tot el que seguëix és fruit d'una reflexió prèvia, tot preparant aquesta reunió.

Poden servir pel moment de confeccionar "l'ordre del dia" o a la mateixa reunió.

1.- Objectiu de la reunió

1. Estudiar la possibilitat de "reconvertir" la finalitat de la Fundació
 - . ampliant la gama dels seus objectius (a més de el treball mèdic, un treball d'assistència a diversos sectors necessitats)
 - . recollint l'esperit inicial de l'obra endegada pel P. Lluís Artigues
 - . donant, així, cabuda i cobertura jurídica a un conjunt de treballs assistencials, que la necessiten que cap altra institució o organisme els hi pot donar o vol donar o no convé que els hi doni.
2. Estudiar quines tasques, de les que després es proposaran, podrien ser acollides per la Fundació.
3. Marcar línies de treball conjunt amb altres institucions o organismes.
4. Decidir passos a donar a fi de que això sigui realitat

2. Informe sobre la realitat social del nostre entorn.

S'adjunta aquest informe per tal de tenir una base sobre la qual dibuixar el futur treball.

L'informe pretén donar dades sobre:

- situació
- recursos disponibles
- urgències
- resolucions donades per Caritas, Administració, institucions privades.

L'informe ha estat elaborat per
Montserrat Garcia
Assistent Social de Caritas,
amb despatx al c/ Aurora 12.

3.- Treballs que podrien acollir-se a la Fundació

1. Residència "assistida" d'ancians
 2. Menjadors infantils
 3. Centre obert per a passavolants
 4. Centre de convalescència
 5. Atenció a ex-presidaris/es
 6. Cooperatives de treball
 7. Atenció a la drogadicció
- etc.

4.- Cal tenir present, de cara a aquesta possible ampliació de la finalitat o objectius de la Fundació,

1. que convindria modificar el nom de la Fundació, donant-li més amplitud, per exemple: "Fundació Sant Pere Claver".
2. que convindria que cada una de les branques "acollides" a la Fundació, tingués economia i comptabilitat autònoma respecte de les altres,
 - . per tal de no "xuclar" de les altres,
 - . sense impedir que rebés ajut de les altres.
3. que aquells sectors de la Fundació que necessiten uns locals per a poder funcionar, no vol dir que hagin d'estar tots en el conjunt de locals hospital-escola de St. Pere Claver (en el suposat de que en el futur es pugui disposar dels locals de l'escola).

=====
=====

1. RESIDENCIA ASSISTIDA D'ANCIANS

=====

1. Veure l'informe presentat pel Dr. Josep Ballester i Mª Pau Coromines
2. Tenir present l'existència de la "Residència per a Avis del Poble Sec" "Lluís Artigues"
c/ Cabanes 48-50, 3er, 5 i 6
Tel. 329 77 70

2. MENJADORS INFANTILS

1.- El problema

- realitat: molts nens i nenes del Poble Sec no mengen el que cal i no tenen una escolaritat regular (vam a escola el dia que els sembla, no tenen llibres...)
- causes: bàsicament podriem detectar una deficient situació familiar. Entre els casos més freqüents podríem assenyalar: pares aturats, pares separats, mares solteres que han viscut durant un temps en parella, mares que han anat canviant de parella i tenen fills amb 2 o 3 cognoms, fills de prostitutes (d'aquests, pocs) que viuen amb una "cuidadora", nens que viuen amb l'àvia, ja gran, malalta i que cobra, sovint, una pensió reduïda
- la legislació de menjadors: no permet gaire claredat. El que hi ha legislat és dels anys 50, per tant antiquada i cada escola fa el que pot i el que li sembla. L'Inspector ponent de menjadors tampoc ho té molt clar. Actualment els menjadors escolars es regeixen per la llei de menjadors col·lectius (de 13-10-83)
- beques: el Ministeri d'Educació i Ciència dona unes beques per a tot l'estat espanyol que a Catalunya arriben a través de la Generalitat. A cada una de les escoles públiques del barri arriben cada curs 10 beques de 16.000 ptes cada una (100 dies a 160 ptes). El menjar de cada dia costa més de 200'--: els pares han de pagar la diferència.

Els inspectors insisteixen en que les beques són per cursos escolars i no per anys naturals, però la realitat és que la notificació del nombre de beques i la quantitat de diners arriba sempre a partir de gener (la primera entrega de diners arriba al febrer o març)

Les escoles no volen donar de menjar als nens fins que no tenen la certesa de la concessió de les beques. A més, donat que les beques són poques, només s'en pot donar una per família (encara que tinguin més fills).

En el curs 85-86, l'Ajuntament no té cap nen becat en aquest barri. La raó donada, diuen, és que no hi ha diners i que així la Generalitat s'esforçarà en fer més ajuts.

Els nens de pares empresonats tenen beca de la Direcció General de Serveis Penitenciaris.

2.- Solució donada

Des de novembre de 1982 es van anar pagant (tot o part) alguns menjadors de nens a l'escola pública "Carles I". Els diners es terien de forma molt improvisada i irregular. Va ser pel desembre del 83 que es va donar a conèixer el problema a la comunitat parroquial de St. Pere Claver.

En aquest "procés" que tot seguit posarem de forma cronològica hi va inclòs:

- creació del grup "Menjadors de nens" a la Parròquia de St. Pere Claver
 - col.laboració progressiva de les altres tres parròquies del Poble Sec
 - passos donats davant l'Administració pública, el Sindic de Greuges, el Defensor del Pueblo.
 - resposta als casos que es van presentant en diferents escoles.
- 8-12-83 Consell Ampliat, a la Parròquia de St. Pere C., preparatori d'una propera Assemblea Parroquial. Es llegeix un escrit exposant la problemàtica de molts nens i nenes. Abans d'acabar la reunió, una catequista es compromet a aportar 2000 ptes cada mes.
- 12-83 Es parla del problema a un grup de pares de la Catequesi Familiar: una nova aportació mensual i una persona es compromet a portar la comptabilitat.
- 12- 2-84 Assemblea parroquial a St. Pere Claver. Es constitueix el grup "Menjadors...", Paral·lelament hi ha resposta a altres problemàtiques plantejades.
- 10- 3-84 Primera reunió del grup: s'han apuntat 15 persones.
- 3-84 La Parròquia de Sta. Madrona comença a pagar menjadors, coincidint amb l'arribada de les beques a les escoles.
La Parròquia de St. Salvador i de Lourdes, van cobrint els menjadors que poden: allí no s'ha organitzat cap grup. Ho paga bàsicament la Caritas parroquial.
 - 6-84 Primera entrevista amb l'Inspector Ponent de Menjadors escolars.
 - 10-84 Primers menjadors pagats al Col·legi Públic "Consell de Cent"
 - 10-84 Primera denúncia a la Protecció de Menors
 - 10-84 Primer contacte amb les Antigues Alumnes de les Salesianes del carrer Sepúlveda: ofereixen ajut.

- 11-84 Segona denúncia a la Protecció de Menors per l'expulsió d'un nen dels menjadors.
- 12-84 Carta al "Defensor del Pueblo" amb 112 signatures.
- 3-85 Carta al "Sindic de Greuges". Entregada l'1 d'abril; el 9 d'abril rebem notificació de rebut i el 19 de novembre una resposta un xic més extensa.
- 30- 9-85 Obrim un compte corrent a "La Caixa" tant per facilitar les aportacions com el pagament dels menjadors.
- 10-85 Tres germans són expulsats del col·legi "Carles I" S'els dona d'alta a "Milà i Fontanals". Des del grup s'els paga el menjador a la nova escola.
- 11-85 Nova expulsió de menjador
- 1-86 Carta al Sr. Ferran de Cea, Inspector d'E.G.B. de la Zona, exposant la situació de les expulsions.
- 1-86 Primer contacte amb un grup de Caritas dels Salesians del carrer Rocafort: ofereixen ajut.
- 2-86 El grup comença a pagar el menjador de dos nens àrabs al Col·legi Públic "Collaso i Gil"

3.- Funcionament del grup "Menjadors de nens"

Bàsicament la tasca es concreta en:

- . recaptació de diners, explicant el que es fa a persones individuals o a col·lectius.
- . estudi dels casos que es presenten, procurant recollir les dades que mostren la necessitat.
- . contacte amb les parròquies i les escoles
- . recolçament en les diverses cartes.

Els diners venen alguns de manera fixe i altres són més puntuals. Per a tots els casos procurem salvar l'anonimat.

En el mes de març del 86 es paga el menjador de

21 nens a Carles I, d'ells, St. Pere C.	14
11 Consell C.,	11
2 Collaso i Gil,	2
3 Milà i Fontanals	3
<hr/>	<hr/>
37	30

El cost total per cursos escolars (només St. Pere C.)

82-83 =	28.050
83-84 =	256.323
84-85 =	456.890
85-86 =	505.444 (fins el mes de març. Encara no complet)

3. CENTRE OBERT PER A PASSAVOLANTS

1.- El problema

De tots és coneguda la realitat de homes i dones que, en la nostra ciutat, dormen, mengen i mal-viuen pels carrers. Els diaris en parlen sovint, determinades institucions també i, fins i tot l'Administració pública.

Pero la realitat és que nb les forces s'han unit per donar solució a aquest problema ni sovint s'el reconeix com realment existent.

L'Administració pública ha arribat a tancar l'Alberg del carrer Valldoncella, donant la raó de que no hi ha passavolants a qui donar aixopluc.

La veritat és que:

- . ni a l'Administració els resulta "rentable" políticament parlant,
- . ni el que oferien a Valldoncella estava a l'alçada de la gent més necessitada. Els requisits que condicionen l'entrada són massa elevats per els passavolants que estan en pitjors situacions.

L'Alberg de St. Joan de Déu, per la seva vinculació amb l'Administració municipal es veu impedit per acollir a aquest que podriem dir que estan en situació més precària.

El que es preten, doncs, és crear un aixopluc per aquests que estan en pitjors condicions socials i humanes.

2.- Passos donats

1. Contactes amb diverses institucions i organismes, per determinar-ne la necessitat, endevinar-ne els camins, i comptar amb les possibles col.laboracions.

Els consultats han sigut:

- . Caritas
 - . Valldoncella
 - . St. Joan de Déu
 - . Secretariat Diocesà de Marginació
 - . Coordinadpra de Marg. del Dte Ve
 - . el G. Adrià
2. S'ha fet un esbòs de projecte i s'ha estudiat la possibilitat de crear una xarxa parroquial que estigui recolçant aquest Centre Obert.

En aquests moments els passos a donar són:

- . contacte amb les parròquies
- . trobar un local o construir-lo
- . trobar el personal
- . constituir l'entitat jurídica
- . contactar amb l'Administració pública

(Adjuntem el projecte)

REALITATS QUE NECESSITARIEN MAJORS AJUTS

El següent llistat, l'exposo no per prioritats, sinò per temàtiques:

INFANCIA

- guarderies (a hores, nocturnes, per a infants de mesos evitant les "cuidadores")
- menjadors escolars (dins o fora de l'escola)
- tractaments especials per a infants (grup psicolec, psiquiatres, etc ... per a teràpies individuals i grupals)
- ajut en el reforç escolar (recuperacions)
- activitats de lleure (extra-escolars, evitant que el nen estigui massa en el caçrer)

Tot això ajudaria a no sols promocionar a la canalla, sino que evitaria i trencaria - en el que es pogues - la roda de marginació a la que realment estan evocats.

Com a prevenció, es podria pensar també en:

- ajuts a la dona sola gestant
- llocs d'esbarjo de la canalla, o un centre per a fer tallers en un lloc diferents del Barri o Nucli en el que viuen, a fi que puguin tenir una experiència diferent

JOVES

- educació en tallers de F. Professional (al seu abasta, que no es el de les E. Professionals, que tots creixem)
- tallers protegits (a fi que puguin iniciar el seu aprenentatge laboral; tenint molt en compte les seves aptituds i aon puguin descobrir les mateixes)
- llocs o cooperatives de treball

ALTRES

- alimentació en general
- educació d'adults
(en tots sentits)

- Llocs de treball (potser donar feina en lloc de facilitar certs ajuts econòmics) tant per Homes com per a dones.
-
- Crear llocs de treball com per a aprenents
- Atenció als Transeünts o passavolants (gent que va d'un cantó a un altre, a fi de obtenir la subsistència: atendra, taller protegit, acollir ...)
- Malalts mentals : (els hospitals els fan fora i no son capacos de sortir-s'hi per si mateixos: precisarien llocs on viure tranquils, temps de lleure i ocupacional, rel.lació ...)
- tallers protegits per m.mentals
- centres per la dona (sola o amb família: apallisada; despedida de la feina (S.D.);)
- Un grand bloc, també marginal el trovem en aquelles persones malaltes que esperen les respostes a les demandes realitzades per tal d'obtenir l'ajut economic, o pensio: el temps varia entre 1 any de pas i dos (INVALIDES e LISMI) durant aquets temps si estan sols ... han de viure i estar atesos)

Un altre necessitat es la de FAMILIES o PERSONES dispostes a fer de "pares" d'infants en moments donats i sempre de forma temporal: caps de setmana, vacances, estiu ... (seria facilitar a un o mes infants, un temps concret un lloc diferent i un caliu diferent al que te normalment. Aixó seria factible per enfermetat de la mare, facilitar lloc per vacances, etc ...) Les noves referencies poden ajudar no sols al infant, sino moltes vegades també al conjunt de la familia (acollidora i la qui precisa l'ajut).

- - - - -

ESBOS DE PROJECTE PER A UN
"CENTRE OBERT PER A PASSAVOLANTS"

1.- Realitat i motivacions

No calen grans estudis sociològics de la Barcelona dels darrers anys, per adonar-nos que al nostre costat existeix una realitat evident: als carrers, a les places, al metro, etc. hi viuen (i entenem per viure: menjar, dormir, convalescència i, massa sovint, morir) un nombre cada vegada més elevat d'homes i dones, persones, no cal dir-ho, com nosaltres. Persones de les quals, sovint, ens apartem i a les que generalment ignorem. Aquest viure els porta a un enfonsament ja crònic, als nivells més baixos de degradació social, no només per la seva precària situació econòmica, sinó també per la manca de comunicació i caliu humà que sofreixen.

Aquestes persones són:

- vagabunds
- homes i dones sortits de les presons
- malalts sortits dels hospitals, sense un lloc on fer una convalescència
- passavolants que ho són ja de forma crònica
- dones abandonades o soles
- ancians
- etc.

Davant d'aquesta realitat un grup de cristians vinculats a les parròquies de St. Pere Claver i de St. Miquel del Port, juntament amb altres persones que fan seu el problema de la marginació, volem anar fent realitat l'Evangelí: "Vaig tenir fam i em donàreu de menjar,..." (Mt 25,35ss). Assessorats pel Secretariat de Marginació, per l'Albergue St. Joan de Déu, per Càrites, ens hem posat a treballar amb l'objectiu de crear en la nostra ciutat un "CENTRE OBERT PER A PASSAVOLANTS", on aquests germans nostres

se sentin acollits com persones
tinguin un sostre per descansar i estar-s'hi
aixoplugats de pluges i freds
puguin dutxar-se si en tenen necessitat
i, almenys un cop al dia, prendre un menjar calent.

Pretenem, doncs, que el passavolant rebi unes atencions humanes bàsiques que sinó no rebria mai. De cap manera pretenem fomentar més encara la marginació.

Voldriem que fesiú vostre el projecte que tot seguit us presentem. Per fer-lo realitat encara ens queda molt camí. Us convidem a fer-lo junts, conscients de que aquestes persones tenen una valors que han quedat ofegats pel tipus de vida a la que s'han vist abocats, víctimes d'un conjunt d'injustícies socials i humanes. Són mereixedors de l'amor del Crist i som nosaltres, els creients en Jesús, els qui l'hem de fer arribar de forma concreta.

5.- L'acollida: Què entenem per acollidors?

Considerem acollidors tots els qui facin seu aquest servei als passavolants: els qui elaboren el projecte, els qui portin la direcció del Centre, els qui hi treballin de forma permanent o ocasional, els qui aportin la seva col.laboració.

Creiem que aquests acollidors s'han de sentir moguts per aquest

a. esperit d'acollidors:

- . una decidida preferència pels més febles
- . una acollida humana i cordial, que sempre deixa quelcom en la persona, i per tant, no prenent com a objectiu immediat la reinserció del passavolant (o dit amb altres paraules, sense la preocupació per l'eficàcia social)
- . una gran comprensió per a tots els problemes, rareses, excentricitats i recels que puguin presentar els passavolants.

b. estil d'acollida:

- . tothom té dret a ser acollit
- . sense massa burocràcia i interrogatoris (fàcilment són barrera que dificulta l'accés)
- . explicant amb claredat l'abast i limitació del Centre que els acull
- . fent que en el Centre hi trobin el mínim indispensable d'una llar: aixopluc, acollida, comunicació humana... Per tant serà indispensable la senzillesa i naturalitat

c. principis de normativa interna:

- . la llibertat és principi bàsic i haurà de ser la font del respecte mutu
- . tots els serveis del Centre estaran a disposició de tots els acollits
- . i mai es demanarà res a canvi

6. L'acollida: Tasques concretes

Els que abans citàvem com acollidors tindrien que cobrir entre tots les següents tasques:

a. Contacte amb els passavolants

- . educadors de carrer
- . despatxos de les parròquies
- . assistents socials

b. Conexió amb altres

- . Centres
- . Institucions
- . Parròquies
- . Administració pública

c. Conexió amb serveis complementaris

- . Assistent social
- . metge
- . advocat
- . gestoria, etc.

d. Funcionament del Centre

- . direcció
- . coordinació de voluntaris
- . rober
- . administració
- . secretaria
- . "menjador"
- . els acollidors (propiament dits)

- 7.- La capacitat del Centre obert podria estar entre els 40/50 passavolants.
- 8.- L'ubicació ideal del Centre seria la zona compresa entre aqueste límits: Parc de la Ciutadella / Gran Via / Montjuïc. Sembla molt convenient excloure la part del "Barri Chino" (a un costat i altre de les Rambles)
- 9.- L'entitat legal que donaria suport al Centre encara està per constituir. Sembla ser que el més adequat seria una Fundació.
- 10.- El finançament volem que vingui donat per un dinamisme de generositat de les comunitats parroquials, col·lectius o institucions. També es pensa en la possibilitat de subvencions o convenis amb l'Administració.
- 11.- Serà una tasca necessària i constant el tenir el major número de dades, el més actualitzades possible, de altres centres existents per a marginats, malalts, ancians, etc... a Catalunya, Estat espanyol i a l'estranger. En la mesura possible serà molt convenient contactar amb les persones responsables d'aquests centres (per conèixer la seva experiència i possibilitar un servei mutu).

Tot aquest projecte pensem que serà viable en la mesura en que les comunitats parroquials i altres col·lectius el facin seu, el donin a conèixer i aportin amb generositat el seu ajut humà, el seu recolçament moral i la seva aportació econòmica.

PROJECTE DE "XARXA PASTORAL" PARROQUIAL

(Complementària del Centre Obert d'Acollida)

Volem que el Centre Obert no sigui només l'obra social d'uns pocs creients, sinó que sigui una acció pastoral de les comunitats cristianes que s'hi vinculin. Cal trobar un punt d'enllaç entre l'obra del Centre Obert i aquestes comunitats cristianes.

Per això es proposa una XARXA PARROQUIAL PASTORAL vinculada al Centre Obert i que tindria aquestes característiques:

1. Ser resposta acollidora de les Comunitats Cristianes parroquials a un camp determinat de la marginació: els passavolants.
2. Manifestar la solidaritat humana i econòmica dels creients amb els germans marginats que faci possible un mutu benefici:
 - per als passavolants:
 - . el reconeixement públic de la seva dignitat
 - . el trobament d'un acolliment humà
 - . la satisfacció d'unes demandes vitals
 - . la possibilitat d'una reinserció humana i, potser, social.
 - per a les comunitats:
 - . els desplegament de la seva fraternitat
 - . la sensibilització social dels seus membres
 - . la denúncia de la injustícia social
 - . la promoció d'iniciatives que comprometin l'administració pública
3. Vincular les comunitats cristianes a l'esperit del ideari del Secretariat de Pastoral de la Marginació, concretant-lo
 - . en la promoció, organització seguiment i recolzament del Centre Obert per a Passavolants, i
 - . quan sigui una realitat el Centre Obert, si és possible, posar recursos humans i materials/econòmics al servei d'aquelles demandes que superin les previstes pel Centre Obert, però amb relació amb ell.